

Infermera Clínica: un element clau en la millora de la qualitat i seguretat assistencial

Carolina Bonilla Serrano¹; Elena Querol Vallés¹; Susana Barberà Ruiz¹; Manuela León Bolívar¹; Mayte Izco Urroz¹; María Galisteo Giménez¹; Rita Pons Caules¹; Emma Gomà Freixes¹; Ana García Pavesio¹; Carmen Frías Martín¹; Laura Heredia Aguilar¹; Elisabet Uría Álvarez¹; Irene Pereta Llubes¹; Tamara Pereiro Lorenzo¹; Roser Santacatalina Mas¹; Roser Cadena Caballero¹

¹Clínic Barcelona

Temàtica: 07. Innovació organitzativa de l'entorn salut

Paraules clau: seguretat Clínica, qualitat Assistencial, lideratge transformador, gestió del canvi, Infermera Clínica

Introducció i Objectius: Els canvis experimentats a l'actual entorn socioeconòmic determinen que els sistemes sanitaris han d'adaptar els models organitzatius, prioritzant la gestió clínica i dels recursos per mantenir els estàndards de qualitat. En aquesta línia és necessari impulsar el disseny i desenvolupament d'un nou model organitzatiu infermer.

La gestió descentralitzada del nostre centre (hospital terciari), requereix del rol professional multidisciplinari, essent la coordinació i la comunicació transversal una tasca fonamental. L'any 2016 es va crear el rol de la Infermera Clínica (IC) com a nexa d'unió transversal entre Instituts i professionals. És un perfil tècnic i de lideratge transformador, centrat en la qualitat assistencial i la seguretat clínica. Proporciona recolzament als professionals sanitaris que, juntament amb els comandaments infermers, vetllen per la professionalització de les cures centrades en el pacient i la seva família, i en la millora i manteniment de la qualitat assistencial (QA) i la seguretat clínica (SC). L'objectiu d'aquesta comunicació és descriure la figura de la Infermera Clínica al nostre centre.

Material i mètode: Descripció de les competències de la IC en un hospital de tercer nivell.

Són necessàries les competències d'un líder transformador: compromís institucional i professional, orientat al client i als resultats, creativitat, capacitat d'aprenentatge actiu, innovació, destresa comunicativa, empatia, pensament crític, adaptabilitat, flexibilitat, i emprenedoria per cooperar i treballar en equip. Per altra banda, són fonamentals els coneixements en QA, SC, i habilitats tecnològiques específiques per poder avaluar, analitzar la qualitat i l'eficàcia de la pràctica infermera i dels sistemes organitzatius, proposant objectius, procediments i intervencions basades en les millors pràctiques.

Resultats: La IC actua com a facilitadora en la gestió del canvi cap a un model d'atenció centrat en el pacient. Acompanya als equips d'infermeria, i treballa conjuntament amb els equips multidisciplinaris, promovent la cultura de seguretat a l'organització.

La IC ha permès millorar l'anàlisi i seguiment d'indicadors de salut i d'esdeveniments adversos (EA) notificats pels professionals, així com, implementar d'una forma segura, els canvis digitals desenvolupats, acompanyar i proporcionar seguretat als equips infermers i direccions, vetllant pel correcte desenvolupament dels projectes, i promovent l'òptim registre i ús de dades clíniques dels pacients.

La IC analitza i cerca accions de millora a través de sistemes de gestió de dades intel·ligents juntament amb les Coordinadores Assistencials, comandaments i direccions pertinents.

Gestiona i coordina comissions de seguretat dels diferents serveis i especialitats, a través dels EA notificats i de la prevenció dels errors. Treballa de manera coordinada amb diferents estaments vers la millora continua, promovent la cultura de seguretat de manera proactiva.

Conclusions: Els nous escenaris sanitaris requereixen d'una reordenació organitzativa que permeti desenvolupar competències actuals i futures. En el nostre centre, s'ha impulsat un nou model organitzatiu infermer i un nou rol amb lideratge transformador en àrees de coneixement específiques, com la QA i la SC, que permet afrontar de forma eficient la gestió clínica i dels recursos sanitaris per mantenir els estàndards de qualitat.

El compromís en incrementar la cultura de seguretat, l'establiment d'accions de millora, i l'acompanyament i suport als professionals en tots els processos de la cura del pacient, fomentant el pensament crític, la innovació i l'evidència, per tal de garantir la millor atenció al pacient i família, i l'assoliment dels millors resultats en salut, han fet de la IC una figura clau a la nostra organització.